

Příloha k Průvodci pro přípravu obcí na požadavky GDPR

Modelové situace obce

17. Pořádání kulturních/společenských akcí obcí

Popis životní situace:

Obce pořádají celou řadu kulturních, sportovních i společenských akcí. Nejprve na ně zvou a následně o jejich průběhu informují, jak na svých webových stránkách, tak na sociálních sítích, i v tištěném periodiku obce, a přitom často užívají fotografie zahrnující i osoby. V případě pozvánky používají často ilustrační fotografie z minulých let, při informaci o průběhu akce pak fotografie pořízené přímo při ní.

Posouzení z pohledu ochrany osobních údajů:

Tuto modelovou situaci je třeba posoudit ve dvou rovinách: tou první je ochrana osobních údajů v rámci propagace akce, druhou pak ex post publikace informací o proběhnuvší akci. To probíhá zejména prostřednictvím tradičních komunikačních kanálů obce – tedy webu a obecního periodika, k této tematice viz modelové situace věnované publikaci informací.

Zvát na společenské, sportovní či kulturní akce je možné buď neadresně (prostřednictvím papírových plakátů, na webu obce či v obecním periodiku) nebo adresně (papírovou formou prostřednictvím letáků distribuovaných jednotlivým občanům nebo elektronicky prostřednictvím SMS zpráv nebo e-mailem).

U první formy není ochrana osobních údajů adresátů relevantní a může se týkat pouze osob na plakátech či letáčích vyobrazených, jejichž práva jsou chráněna v rámci občanskoprávní ochrany osobnosti (resp. podoby a soukromí) v režimu § 84 a následujících občanského zákoníku. U adresného zasílání pozvánek prostřednictvím adresou příjemce označených písemných zásilek, e-mailů nebo SMS zpráv je zapotřebí sledovat, zda je dán právní titul pro takovou rozesílku, tedy zda lze očekávat zájem občanů o takovouto službu v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi. Pokud místní předpoklady a zvyklosti nezahrnují takový způsob komunikace s občany, bude zapotřebí pro rozesílku získat souhlas dotčených občanů. Naopak pokud místní potřeby a zvyklosti tento způsob komunikace (zejm. pokud se elektronické komunikace s občany týče) zahrnují, bude možné rozesílku posoudit jako naplňování zákonného zmocnění obce zakotvené v § 35 odst. 2 zákona o obcích – tedy vytvářet podmínky pro uspokojování potřeb svých občanů mj. v oblasti celkového kulturního rozvoje obce a tedy plnění úkolu ve veřejném zájmu.

Účel zpracování osobních údajů:

Základním účelem zpracování osobních údajů zde bude uspořádání kulturní nebo společenské akce a s tím související nakládání s osobními údaji pozvaných a zúčastněných osob. Účel zpracování vždy souvisí s dodržáním zásady zákonnosti zpracování, v případech zvaní, organizace programu akcí nebo rekapitulaci jejich výstupů je však vždy nutné věnovat pozornost tomu, zda je zpracování informací k dispozici příslušný právní titul, tedy buď zda je taková rozesílka informací v souladu s místními potřebami a zvyklostmi (a pak se lze opřít o naplňování zákona o obcích a plnění zákonné povinnosti obce – viz výše) a nebo zda, pokud místní potřeby a zvyklosti neodůvodňují takovou rozesílku, jde o rozesílku takových informací a takovým způsobem, že to lze odůvodnit oprávněným zájmem obce (a jako podklad pro zákonnost takového postupu se opřít o čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení). V případě, že je právním titulem pro zpracování osobních údajů vyjádření oprávněného zájmu obce, je pak třeba upozornit i na možnost podat námitku proti takovému zpracování osobních údajů v souladu s čl. 21 odst. 1 obecného nařízení.

V tomto ohledu je vždy třeba vycházet z přiměřenosti konkrétního způsobu oslovení pro daný účel – pokud se jedná skutečně o výjimečnou událost a písemné obelání občanů na jejich poštovní adresy nebo pokud je úzká komunikace (zejména malé) obce s jejími občany v souladu s místními potřebami a zvyklostmi, může postačit odkaz na zákon o obcích a obec může využít jako právního titulu naplňování veřejného zájmu, resp. činění úkolu ve veřejném zájmu.

Naopak pokud se týče pravidelného oslovování s pozvánkami na společenské akce formou SMS zprávy v prostředí zejména větších obcí, odkaz na zákon o obcích velmi pravděpodobně neobstojí a k adresné rozesílce pozvánek bude zapotřebí buď přesvědčivé argumentace oprávněným zájmem obce, nebo (v prostředí velkých obcí) souhlasu oslovených osob.

Pokud se týká zapojení občanů do programu akce (tombola, zábavné soutěže apod.), je v každém případě třeba, aby občané byli odpovídajícím způsobem informováni o tom, jakým způsobem budou jejich osobní údaje zpracovány. V případech, kdy se jedná o jednorázové využití osobních údajů bez toho, aby se údaje staly součástí evidence, nejedná se o zpracování osobních údajů ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů a pravidla pro zpracování osobních údajů se tedy na toto nakládání s osobními údaji nepoužijí. Nicméně pokud by byl seznam soutěžících po ukončení tomboly či soutěže i po jejím skončení evidován, je zapotřebí k této evidenci (která již je zpracováním osobních údajů) přiřadit odpovídající právní titul. Tím může být ochrana oprávněného zájmu obce jako pořadatele soutěže před eventuálními reklamami výsledků nebo uplatnění nároků osob, které v soutěži nevyhrály. I o tomto zpracování údajů je zapotřebí dotčené osoby transparentně informovat, a to buď individuálně, nebo odkazem na pravidla soutěže či tomboly a zpracování osobních údajů, ke kterému při realizaci soutěže dochází.

V rámci informací o realizovaných akcích, které jsou publikovány ve zpravodajské rubrice na webu anebo v obecním periodiku způsobem, který je obdobný novinářské činnosti, je pak možné využít zpravodajskou licenci upravenou v § 16 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů a ani zde tedy není zapotřebí žádat o souhlas dotčené subjekty údajů. I při této příležitosti je vhodné připomenout, že v souvislosti s publikací textových a obrazových informací (fotografií) obsahujících osobní údaje může dojít ke kombinaci režimu občanskoprávní ochrany osobnosti resp. podoby a soukromí zakotvené v § 84 občanského zákoníku (tam, kde se jedná o publikaci fotografií nebo jiných obrazových záznamů) a režimu ochrany osobních údajů (tam, kde se jedná o mluvené či psané informace obsahující osobní údaje). U fotografií a jiných obrazových záznamů se tak krom zpravodajské licence může uplatnit i svolení fyzické osoby s pořízením fotografie za okolností, z nichž je zřejmé, že budou dále šířeny (viz § 85 občanského zákoníku). Opět je však třeba nezapomínat na transparentní sdělení informace o způsobu publikace dotčeným subjektům údajů (v případech, kdy o něm již nejsou informovány).

Právním titulem ke zpracování údajů bude tedy obvykle plnění úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci (čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení) spolu s naplňováním zákonného zmocnění obce pečovat o naplňování potřeb svých občanů, a to včetně potřeb kulturních (viz § 35 odst. 2 zákona o obcích). Při publikaci informací způsobem obdobným novinářské činnosti (v obecním periodiku, v reportážní rubrice obecního webu apod.) pak postačí novinářská licence jako aditivní právní titul upravený v § 16 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů. V krajním případě však může být zapotřebí i souhlasu subjektu údajů (tam, kde se pracuje s individuálními kontakty, jmény anebo fotografiemi jednotlivých občanů), resp. svolení s využitím fotografie udělené v režimu pravidel pro ochranu podoby fyzické osoby upravené v občanském zákoníku (tam, kde se jedná pouze o využití fotografie).

Příklady:

- *Pokud obec pořádá ples nebo sportovní utkání, obvykle na ně zve neadresně na svém webu, na obecních plakátovacích plochách a/nebo v obecním periodiku. Ať již jsou nebo nejsou součástí takové pozvánky osobní údaje konkrétních subjektů (např. jméno tanečního mistra, který povede předtančení, jméno rozhodčího u fotbalového utkání nebo jméno a fotografie vystupujícího umělce), není k tomu zapotřebí žádat o souhlas těchto osob jako subjektů údajů. Dotčené osoby by však o takovém zveřejnění svých jmen nebo podobenek měly být v rámci ochrany svých osobnostních práv informovány (tam, kde se jedná o konkrétní jména a fotografie osob). Jde-li o fotografie ilustrační, lze je přiměřeným způsobem publikovat v rámci realizace novinářské/reportážní licence.*

V rámci distribuce adresné (e-maily, SMS zprávy) je nutné posoudit zda:

a) Místní podmínky a potřeby odůvodňují takovou komunikaci s občany obce v rámci naplňování jejich kulturních potřeb v souladu se zákonem o obcích – pak by právním titulem ke zpracování údajů bylo činění úkolu obce ve veřejném zájmu.

b) V případech, kdy místní podmínky a potřeby takový kontakt neodůvodňují, odůvodnit informování o aktuálním dění v obci prostřednictvím daného komunikačního kanálu oprávněným zájmem obce.

V obou těchto případech je třeba mít na mysli, že subjekt údajů má právo vznést námitku proti zvolenému způsobu zpracování svých osobních údajů a obec jako správce údajů by tedy byla povinna se dalšího zpracování údajů zdržet.

- *V rámci organizace programu akce není nutné, aby osoby, které se stanou dobrovolně součástí akce, k tomu udělovaly svůj explicitní souhlas, neb jejich osobní údaje se obvykle nestávají součástí evidence a nejedná se tedy o zpracování údajů ve smyslu GDPR. Ani pokud by však obec uvažovala např. o publikaci jmen výherců, jmen vítězných či skórujících sportovců apod. v rámci rekapitulace výstupů z akce na svém webu nebo v obecním periodiku, která je svým obsahem obdobná novinářské činnosti, souhlasu nebude zapotřebí, neb případy jsou kryty tzv. novinářskou neboli zpravodajskou licencí.*
- *V případě obeslání občanů obce a bývalých občanů obce s pozvánkou na setkání rodáků lze tuto událost zahrnout pod události v životě obce, jejichž realizací obec naplňuje potřeby svých občanů a lze je tedy pokrýt naplňováním veřejným zájmu v návaznosti na zmocnění formulované v § 35 odst. 2 zákona o obcích. S využitím této argumentace lze proto účastníky obeslat i bez jejich předchozího souhlasu.*

Rozsah zpracovávaných osobních údajů:

Osobní údaje lze zpracovávat pouze v rozsahu a míře přiměřené danému účelu, jímž je zde uspořádání kulturní či společenské akce včetně distribuce pozvánek na a výstupů z akce:

- Pro účely adresné distribuce pozvánek si tedy lze představit práci s poštovními i e-mailovými adresami a telefonními čísly zájemců o takové informace,
- Pro účely publikace anebo dalšího použití výstupů z akce budou nejdůležitějšími osobními údaji jméno a příjmení, případně věk a místo bydliště zúčastněných osob (pokud je to vzhledem k obsahu informace o realizované akci nezbytné) a často i jejich podoba.

Širší rozsah zpracování osobních údajů by velmi pravděpodobně mohl být posouzen jako zpracování údajů nad rámec daného účelu a tedy jako zpracování nezákonné.

Proces zpracování osobních údajů:

Příslušné procesy zpracování je vhodné pojmenovat:

- V případě adresné distribuce pozvánek jako „rozesílka informací o dění v obci (eventuálně s upřesněním - prostřednictvím jakého komunikačního kanálu)“
- V případě zveřejnění jména a/nebo fotografie subjektu údajů v rámci informování o proběhnutých akcích jako „zveřejnění informací o průběhu akcí pořádaných obcí“

a takto je zanést do evidence zpracování. Ke konkrétnímu způsobu zpracování informací v rámci zvaní, realizace programu a zejména publikace informací o průběhu a výstupech akce je vhodné nejprve zjistit, které operace zahrnují zpracování osobních údajů. O něm je třeba samozřejmě informovat všechny subjekty údajů, jejichž osobní údaje jsou při těchto činnostech využity a nezapomínat ani na informace o předání údajů ke zpracování třetím osobám (organizátorovi akce, grafikovi, tiskárně, fotbalovému svazu apod.). Výjimkou jsou situace, kdy dotčený subjekt údajů již má informace k dispozici. V úvahu zde také přichází právo na opravu či aktualizaci osobních údajů, které jsou zpracovávány nepřesně či neúplně.

V této souvislosti je zapotřebí zmínit rozdílný přístup při opravě či aktualizaci osobních údajů, jejichž zpracování spočívá v publikaci fotografie nebo jiného obrazového záznamu obsahujícího zachycení podoby fyzické osoby. Pokud totiž takový obrazový záznam byl pořízen v režimu ochrany osobnosti resp. podoby a soukromí dle občanského zákoníku (§ 84 a následující), tedy se svolením příslušné fyzické osoby, platí i pro opravu, aktualizaci či případný výmaz režim občanského zákoníku – tedy bylo-li svolení udělené na určitou dobu odvoláno, aniž to odůvodňuje podstatná změna okolností nebo jiný rozumný důvod, nahradí odvolávající (tedy příslušná fyzická osoba) škodu z toho vzniklou osobě, které svolení udělil (tedy obci).

Pravidla pro zpracování osobních údajů:

Na každou situaci související s distribucí pozvánek, organizací programu akce i zpětném informování o jejím konání a výsledcích je třeba aplikovat všechny zásady GDPR, tedy zejména:

- Zjistit, zda je, v návaznosti na zásadu zákonnosti, pro držení osobních údajů, které se obec chystá využít při zvaní (např. telefonní čísla nebo e-mailové adresy pozvaných osob, fotografie umělců na plakáty apod.) nebo rekapitulaci výstupů akce (kde obvykle je možné spolehnout se na zpravodajskou licenci) k dispozici právní titul
- Ujistit se, že údaje byly ve všech fázích přípravy, realizace i vyhodnocení akce zpracovány korektně a transparentně, tedy zejména že jsou dotčené subjekty údajů informovány o tom, k jakému účelu a jakým způsobem byly jejich osobní údaje využity
- Zkontrolovat, zda je způsob zpracování osobních údajů v rámci zvaní, organizace programu i rekapitulace výstupů akce v souladu s daným účelem zpracování, tedy zejména že předmětné údaje nejsou využívány k jinému účelu, než je uspořádání kulturní akce. Dbát na to, aby osobní údaje byly zpracovávány resp. zveřejňovány pouze v rozsahu nezbytně nutném pro daný účel zpracování, tedy nezpracovávat osobní údaje nad rámec údajů nutných pro uspořádání akce a zpětné informování o jejím průběhu.

Kdo má ke zpracovávaným osobním údajům přístup:

K informacím souvisejícím s pořádáním kulturních a společenských akcí a tedy i k osobním údajům v nich obsaženým by měl v rámci naplňování zásady důvěrnosti zpracování osobních údajů mít přístup pouze okruh pracovníků, kteří tyto informace potřebují pro výkon svých pracovních povinností nebo své funkce – tedy obvykle pracovníků úseku obecního úřadu pověřeného realizací kulturních a jiných společenských akcí obce, úsek sportu a jiné útvary, které zajišťuje šíření pozvánek i ex post informací o realizovaných akcích.

Relevantní je spolupráce s organizátory akcí, kteří mohou být součástí struktur obce (kulturní domy, obecní sportoviště apod.), ale mohou být také subjekty externími (např. najatá agentura) a vystupovali by tedy v pozici zpracovatelů údajů, které obec jako správce pověřuje provedením určitého druhu zpracování údajů (zde tedy adresnou distribucí pozvánek, organizací programu zahrnující pořádání soutěží či tombol nebo dokumentací a publikací výstupů z akcí). Všechny tyto osoby by měly mít přístup ke zpracovávaným osobním údajům nebo se přímo podílet na jejich zpracování. Stejně jako i u ostatních agend je v rámci zachování zásady důvěrnosti zpracování osobních údajů zapotřebí zajistit, aby zpracovávané osobní údaje (zejm. kontakty pro účely šíření adresných pozvánek na akce) nebyly zpřístupněny neomezenému okruhu osob. V případě publikace informací o proběhnuvší akci je pak naopak zpřístupnění údajů neomezenému okruhu osob nedílnou součástí jejich zveřejnění.

Příklady dobré praxe při řešení modelové situace:

- ☺ *Zveřejnění ilustračních fotografií z předchozího ročníku plesu na plakátech a informačních letácích*
- ☺ *Zveřejnění fotografie konkrétního občana na pozvánce na společenskou akci s využitím svolení uděleného v režimu občanského zákoníku (§ 85 a následující)*
- ☺ *Zveřejnění fotografie umělce nebo jiného účinkujícího na plakátu s pozvánkou na akci na základě smlouvy o účinkování na akci*
- ☺ *Zveřejnění jmen vítězných nebo skórujících sportovců v průběhu zápasu či akce samotné z důvodu oprávněného zájmu pořadatele akce*
- ☺ *Zveřejnění jmen výherců v tombole na společenské akci i bez jejich souhlasu na základě oprávněného zájmu pořadatele*
- ☺ *Skartace předmětných osobních údajů výherců i zúčastnivších se osob, které nevyhrály, ihned po ukončení akce, eventuálně využití k jinému účelu na základě oprávněného zájmu obce (obhajoba v případě uplatnění nároku na náhradu škody) anebo se souhlasem zúčastněných*
- ☺ *Zveřejnění jmen vítězných nebo skórujících sportovců nebo výherců v tombole na společenské akci v obecním periodiku a/nebo na webu obce i bez jejich souhlasu s využitím zpravodajské licence*

Příklady špatné praxe při řešení modelové situace:

- ☹ *Zveřejnění dehonestujících fotografií občanů z obecního plesu*
- ☹ *Rozesílka pozvánek na kulturní akci v prostředí velké obce prostřednictvím SMS a/nebo e-mailových zpráv jednotlivým občanům i po vyjádření jejich námitek proti takovému způsobu zpracování jejich osobních údajů*

Testová otázka I:

Starosta obce je shodou okolností nadšeným fanouškem hudební skupiny, která má vystoupit v jeho domovské obci. Rozhodne se proto pozvat občany své obce pomocí SMS zpráv odesílaných z mobilního telefonu, přitom:

1. Nemusí brát ohled na nařízení o ochraně osobních údajů, neboť to se na jednání fyzických osob v rámci jejich soukromých aktivit nevztahuje
2. Může svůj postup odůvodnit naplňováním veřejného zájmu (v případě, že takový postup má v obci opodstatnění a historii) nebo oprávněným zájmem obce (pokud je takový postup bezprecedentní). Současně však musí počítat s tím, že obesané osoby mají právo vyjádřit svou námitku proti takovému zpracování jejich osobních údajů.
3. Musí mít souhlas dotčených osob, jen používá-li přitom služební mobilní telefon
4. Nemusí mít souhlas, neboť v souladu se zákonem o obcích všestranně pečuje o její rozvoj

Odůvodnění správnosti odpovědi: Ač starosta může jednat v rámci svého vlastního zájmu, vystupuje jako orgán obce a jako takový by měl dodržovat všechna pravidla pro zpracování osobních údajů stanovená právními předpisy. Správné tedy je, aby se před odesláním informací ujistil, že jedná v rámci veřejného zájmu nebo že naplňuje oprávněný zájem obce a aby okamžitě po vyjádření námítky některého z obesaných ukončil zpracování osobních údajů spočívající v rozesílce informací. Jiná by byla situace, kdyby SMS obdobným způsobem rozeslal běžný občan obce svým známým. Zde se totiž jedná o zpracování osobních údajů v rámci domácích činností fyzické osoby, které nepodléhá předpisům o ochraně osobních údajů.

Situaci je také zapotřebí odlišit od situace, kdy by pozvánku odeslal starosta jiné obce, než na jejímž území se koncert koná, anebo by ji starosta pořadatelské obce odeslal i jiným svým kontaktům, než jsou občané obce, v níž působí jako starosta. Pak by jediným právním titulem pro takovou rozesílku informací mohl být souhlas se zpracováním osobních údajů, neb veřejný zájem ani oprávněný zájem obce by zde jako důvody pro zákonnost zpracování neobstály.

Testová otázka II:

Obec pořádá ples. Rozhodla se, že o průběhu této společenské akce bude následně informovat jak v tištěném měsíčníku, tak na webových stránkách pomocí fotografií, přitom:

1. Si vždy vyžádá souhlas osob, jejichž fotografie je pořizována a zveřejněna
2. Pro pořizování fotografií vyžádat souhlas nemusí, pro zveřejňování je však povinný
3. Nemusí si vyžádat souhlas pro pořizování a následné zveřejnění reportážních fotografií z akce
4. Nemusí si vyžádat souhlas pro pořizování a následné zveřejňování jakýchkoliv fotografií, souhlas osoba dala už svým vstupem do veřejného prostoru

Odůvodnění správnosti odpovědi: V rámci výjimky stanovené v § 16 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů lze osobní údaje zpracovávat přiměřeným způsobem mj. pro účely realizace novinářské nebo obdobné činnosti. V rámci této tzv. reportážní, novinářské či zpravodajské licence lze osobní údaje i bez existence jiného právního titulu pro jejich zpracování přiměřeným způsobem využít pro novinářské účely nebo pro účely akademického, uměleckého nebo literárního projevu.